

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/1860,

28. november 2018,

Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 79 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimustele mitte vastavate või enam mitte vastavate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, austades täielikult põhiõigusi ja eelkõige mittetagasisaatmise põhimõtet ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ, ⁽²⁾ on kesksel kohal ulatuslikes jõupingutustes, mida tehakse ebaseadusliku rände piiramiseks ja ebaseaduslike rändajate tagasisaatmise määra suurendamiseks.
- (2) Vaja on tõhustada ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise liidu süsteemi. See on väga tähtis, et säilitada üldsuse usaldus liidu rände- ja varjupaigapoliitika vastu ning aidata rahvusvahelist kaitset vajavaid inimesi.
- (3) Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tõhusaks ja proportsionaalseks tagasisaatmiseks kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 2018/1861 ⁽³⁾ ning (EL) 2018/1862 ⁽⁴⁾ on sätestatud Schengeni infosüsteemi (SIS) loomise, toimimise ja kasutamise tingimused.
- (5) Tuleks luua süsteem, mille abil määruse (EL) 2018/1861 kohaselt SISi kasutavad liikmesriigid saavad vahetada teavet tagasisaatmisotsuste kohta, mis on tehtud liikmesriikide territooriumil ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes, ning jälgida, kas kolmandate riikide kodanikud, kelle kohta selline otsus on tehtud, on liikmesriikide territooriumilt lahkunud.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 24. oktoobri 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 19. novembri 2018. aasta otsus.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1861, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist piirikontrolli valdkonnas ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ja määrust (EÜ) nr 1987/2006 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1987/2006 (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 14).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1862, milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalas koostöös ning millega muudetakse nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1986/2006 ja komisjoni otsus 2010/261/EL (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 56).

- (6) Käesolev määrus ei mõjuta kolmandate riikide kodanike õigusi ja kohustusi, mis on sätestatud direktiivis 2008/115/EÜ. Tagasisaatmise eesmärgil SISi sisestatud hoiatusteade ei määratle iseenesest kolmanda riigi kodaniku õiguslikku seisundit liikmesriikide territooriumil, eriti muudes liikmesriikides kui hoiatusteate SISi sisestanud liikmesriik.
- (7) SISi sisestatud hoiatusteated tagasisaatmise kohta ja nende hoiatusteade kohta täiendava teabe vahetamine peaksid aitama pädevatel asutustel võtta meetmeid, mida on vaja tagasisaatmisotsuste täitmiseks. SIS peaks aitama välja selgitada kolmandate riikide kodanikud, kelle kohta on tehtud tagasisaatmisotsus, kuid kes on põgenenud ja kinni peetud teises liikmesriigis, ja liikmesriikidel nende kohta teavet vahetada. Nimetatud meetmed peaksid aitama ennetada ja tõkestada ebaseaduslikku rännet ja teisest rännet ning tõhustada koostööd liikmesriikide ametiasutuste vahel.
- (8) Tagasisaatmise tõhususe tagamiseks ja tagasisaatmist käsitlevate hoiatusteade lisaväärtuse suurendamiseks peaksid liikmesriigid sisestama SISi hoiatusteated seoses otsustega, mille nad teevad ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmise kohta vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ järgivatele sätetele. Selleks peaksid liikmesriigid sisestama SISi hoiatusteate ka nende otsuste kohta, millega nimetatud direktiivi artikli 2 lõikes 2 kirjeldatud juhtudel kehtestatakse või sätestatakse selliste kolmandate riikide kodanike tagasipöördumiskohustus, kelle suhtes rakendatakse sisenemiskeeldu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/399 ⁽¹⁾ või kelle pädevad asutused on tabanud või kinni pidanud seoses liikmesriigi maismaa-, mere- või õhuvälispiiri ebaseadusliku ületamisega ning kes ei ole hiljem saanud luba või õigust kõnealuses liikmesriigis viibimiseks, ning selliste kolmandate riikide kodanike tagasipöördumiskohustus, kelle suhtes rakendatakse tagasisaatmist kriminaalkaristusena või kriminaalkaristuse tagajärjena vastavalt siseriiklikule õigusele või kelle suhtes rakendatakse väljaandmismenetlust. Teatavatel juhtudel, kui tagasisaatmisotsuse täitmata jätmise oht on väike, nimelt kinnipidamise vältel või kui tagasisaatmisotsus tehakse välispiiril ja viiakse kohe täide, ning selleks, et vähendada halduskoormust, võivad liikmesriigid jätta kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle kohta on tehtud tagasisaatmisotsus, hoiatusteate sisestamata.
- (9) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada ühised normid tagasisaatmist käsitlevate hoiatusteade SISi sisestamise kohta. Tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade sisestatakse SISi niipea, kui tehakse selle aluseks olev tagasisaatmisotsus. Hoiatusteade peaks sisaldama teavet selle kohta, kas asjaomasele kolmanda riigi kodanikule on määratud vabatahtliku lahkumise tähtaeg, sealhulgas selle kohta, kas sellist tähtaega on pikendatud, ja kas otsuse täitmine on peatatud või väljasaatmine edasi lükatud.
- (10) Vaja on kindlaks määrata nende andmete kategooriad, mida võib sisestada SISi kolmandate riikide kodanike kohta, kelle kohta on tehtud tagasisaatmisotsus. Tagasisaatmist käsitlevad hoiatusteated peaksid sisaldama ainult selliseid andmeid, mida on vaja andmesubjektide tuvastamiseks, et võimaldada pädevatel asutustel teha aega kaotamata teadlikke otsuseid ning et tagada vajaduse korral pädevate asutuste kaitse näiteks selliste isikute eest, kes on relvastatud, vägivaldsed, põgenenud või seotud tegevusega, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2017/541 ⁽²⁾ artiklites 3–14. Lisaks peaks hoiatusteade tuvastamise ja mitme identiteedi avastamise hõlbustamiseks sisaldama ka viidet asjaomase isiku isikut tõendavale dokumendile ja selle dokumendi koopiat, kui see on kättesaadav.
- (11) Võttes arvesse sõrmejälgede ja fotode või näokujutiste abil isikute tuvastamise usaldusväärsust, tuleks need tagasisaatmist käsitlevatesse hoiatusteadesse alati lisada. Need ei pruugi aga olla kättesaadavad, näiteks kui tagasisaatmisotsus on tehtud tagaselja – sellistel juhtudel peaks olema võimalik nimetatud nõudest erandkorras kõrvale kalduda.
- (12) Liikmesriikide pädevate asutuste esitatud täiendava teabe vahetamine selliste kolmandate riikide kodanike kohta, kelle kohta on sisestatud tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade, peaks alati toimuma SIRENE büroodeks kutsutavate riiklike asutuste võrgustiku kaudu, kusjuures SIRENE büroo tegutseb kontaktpunktina ja kooskõlas määruse (EL) 2018/1861 artiklitega 7 ja 8.
- (13) Tuleks kehtestada kord, mis võimaldab liikmesriikidel kontrollida, kas tagasipöördumiskohustus on täidetud, ning kinnitada SISi tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate sisestanud liikmesriigile, et asjaomane kolmanda riigi kodanik on lahkunud. See teave peaks aitama paremini jälgida tagasisaatmisotsuste täitmist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

- (14) Tagasisaatmist käsitlevad hoiatusteated tuleks kustutada niipea, kui tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriik või pädev asutus saab kinnituse, et isik on tagasi pöördunud, või kui pädeval asutusel on piisaval hulgal veenvat teavet, et kolmanda riigi kodanik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud. Kui tagasisaatmisotsuses on kehtestatud ka sissesõidukeeld, tuleks riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitlev hoiatusteade sisestada SISi vastavalt määrusele (EL) 2018/1861. Sel juhul peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitlev hoiatusteade aktiveeritakse SISis kohe, kui kolmanda riigi kodanik on Schengeni alalt lahkunud. Kui SISi andmetest nähtub, et tagasisaatmisotsuses on kehtestatud ka sissesõidukeeld, tuleks tagada sissesõidukeelu täitmine.
- (15) SISil peaks olema mehhanism, mis võimaldab liikmesriike teavitada, kui kolmandate riikide kodanikud ei täida tagasipöördumiskohustust neile vabatahtlikuks lahkumiseks määratud aja jooksul. Mehhanism peaks aitama liikmesriikidel täita oma kohustusi tagasisaatmisotsuste täitmise tagamiseks ja kohustusi kehtestada vastavalt direktiivile 2008/115/EÜ sissesõidukeeld kolmandate riikide kodanikele, kes ei ole täitnud tagasipöördumiskohustust.
- (16) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada siduvad normid, mille kohaselt liikmesriigid konsulteerivad omavahel võimalike vastukäivate korralduste vältimiseks või omavahel vastavusse viimiseks. Konsulteerimine peaks toimuma juhul, kui liikmesriik on väljastanud tagasisaatmist käsitleva hoiatusteade selliste kolmandate riikide kodanike kohta, kellel on teise liikmesriigi välja antud kehtiv elamisluba või pikaajaline viisa või kellele selline luba või viisa antakse, ning eelkõige juhul, kui tagasisaatmisotsuses on kehtestatud ka sissesõidukeeld, või juhul, kui liikmesriikide territooriumile sisenemisel võib tekkida vastuoluline olukord.
- (17) Hoiatusteadeid tuleks SISis säilitada ainult nii kaua, kui on vaja selle eesmärgi saavutamiseks, milleks need sisestati. Kohaldada tuleks määruse (EL) 2018/1861 sätteid, mis käsitlevad hoiatusteade tähtaeg. Tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade tuleks nimetatud määruks osutatud läbivaatamise menetluse kohaselt automaatselt kustutada niipea, kui hoiatusteade aegub.
- (18) Isikuandmeid, mille liikmesriik on saanud käesoleva määruse kohaselt, ei tohiks edastada ega teha kättesaadavaks kolmandale riigile. Erandina sellest reeglist peaks olema võimalik selliseid isikuandmeid kolmandale riigile edastada, kui selline edastamine toimub rangetel tingimustel ja kui see on konkreetsetel juhtudel vajalik, et aidata tuvastada kolmanda riigi kodaniku isik tema tagasisaatmise eesmärgil. Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 (¹) ning hoiatusteade sisestanud liikmesriigi nõusolekul. Tuleks siiski märkida, et komisjon ei ole vastuvõtivate kolmandate riikide kohta sageli vastu võtnud määruse (EL) 2016/679 artikli 45 kohast kaitse piisavuse otsust. Lisaks ei ole hoolimata ulatuslikest jõupingutustest, mida liit on teinud koostöö tegemiseks liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate tagasipöördumiskohustusega kolmandate riikide kodanike peamiste päritoluriikidega, suudetud tagada, et sellised kolmandad riigid täidaksid süstemaatiliselt rahvusvahelisest õigusest tulenevat kohustust võtta oma kodanikud tagasi.

Tagasivõtulepingud, mille liit või liikmesriigid on sõlminud või mille üle nad läbirääkimisi peavad ning milles nähakse ette määruse (EL) 2016/679 artikli 46 kohaselt asjakohased kaitsemeetmed andmete edastamiseks kolmandatele riikidele, eksisteerivad vaid piiratud hulga kolmandate riikidega. Uute lepingute sõlmimine on endiselt ebakindel. Sellistel asjaoludel ja erandina kaitse piisavuse otsuse või asjakohaste kaitsemeetmete nõudest peaks käesoleva määruse kohane isikuandmete edastamine kolmandate riikide ametiasutustele olema lubatud liidu tagasisaatmispoliitika rakendamiseks. Määruse (EL) 2016/679 artiklis 49 sätestatud erandit peaks saama kasutada juhul, kui nimetatud artiklis sätestatud tingimused on täidetud. Kõnealuse määruse artikli 57 kohaselt peaksid kõnealuse määruse rakendamist, sealhulgas käesoleva määruse kohast isikuandmete edastamist kolmandatele riikidele, jälgima sõltumatud järelevalveasutused.

- (19) Liikmesriigiti võivad tagasisaatmise eest vastutada väga erinevad asutused ning ka ühes liikmesriigis võivad tagasisaatmise eest vastutada eri asutused sõltuvalt ebaseadusliku viibimise põhjustest. Ka kohtud võivad teha tagasisaatmisotsuseid, näiteks elamisloa või -õiguse andmisest keeldumise otsuse edasikaebamise tulemusena või kriminaalkaristusena. Kõik riiklikud asutused, kes teevad ja täidavad direktiivi 2008/115/EÜ kohaselt tagasisaatmisotsuseid, peaksid saama juurdepääsu SISile tagasisaatmist käsitlevate hoiatusteade sisestamiseks, ajakohastamiseks, kustutamiseks ning nende kohta päringute tegemiseks.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 95/46/EÜ (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

- (20) Juurdepääs tagasisaatmist käsitlevatele hoiatusteadetele tuleks anda määruses (EL) 2018/1861 osutatud riiklikele pädevatele asutustele kolmandate riikide kodanike tuvastamise ja tagasisaatmise eesmärgil.
- (21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/794 ⁽¹⁾ on sätestatud, et Europol toetab ja tugevdab riiklike pädevate asutuste tegevust ja nende vastastikust koostööd võitluses terrorismi ja raskete kuritegude vastu ning koostab analüüse ja ohuhinnanguid. Selleks et Europol saaks paremini täita oma ülesandeid, eelkõige neid, mis on seotud sisserändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastase Euroopa keskusega, on asjakohane anda Europolile juurdepääs käesolevas määruses sätestatud hoiatusteadete kategooriale.
- (22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/1624 ⁽²⁾ on sätestatud, et nimetatud määruse kohaldamiseks volitab vastuvõttev liikmesriik nimetatud määruse artikli 2 punktis 8 määratletud rühmade liikmeid, kelle on lähetanud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, kasutama liidu andmebaase, mille kasutamine on vajalik operatsiooniplaanis kindlaks määratud piirikontrolli, piirivalve ja tagasisaatmisega seotud eesmärkide täitmiseks. Nimetatud määruse artikli 2 punktides 8 ja 9 osutatud rühmade lähetamise eesmärk on pakkuda tehnilist ja operatiivtuge seda taotlenud liikmesriikidele, eelkõige neile, kes seisavad silmitsi ebaproportsionaalse rändesurvega. Nimetatud määruse artikli 2 punktides 8 ja 9 osutatud rühmadel on vaja oma ülesannete täitmiseks juurdepääsu SISI sisestatud tagasisaatmist käsitlevatele hoiatusteadetele Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehnilise liidese kaudu, mis on ühendatud keskse SISiga.
- (23) Määruse (EL) 2018/1861 sätteid, mis käsitlevad liikmesriikide ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1726 ⁽³⁾ asutatud Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ameti (eu-LISA) ülesandeid, hoiatusteadete sisestamist ja töötlemist, hoiatusteadetele juurdepääsu ja nende säilitamise tingimusi, andmetöötlust, andmekaitset, vastutust, seiret ja statistikat, tuleks kohaldada ka käesoleva määruse kohaselt SISI sisestatud ja selles töödeldavate andmete suhtes.
- (24) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt luua süsteem teabe vahetamiseks liikmesriikides direktiivi 2008/115/EÜ järgivate sätete kohaselt tehtud tagasisaatmisotsuste kohta, et hõlbustada nende täitmist ja jälgida, kas ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud täidavad tagasipöördumise kohustust, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (25) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (26) Käesoleva määruse kohaldamine ei piira kohustusi, mis tulenevad 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioonist, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga.
- (27) Liikmesriigid peaksid rakendama käesolevat määrust täielikult kooskõlas põhiõiguste, sealhulgas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, ning peaksid võtma alati arvesse lapse parimaid huvisid ning asjaomaste isikute perekonnaelu ja tervises seisundit või haavatavust.
- (28) ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*l, otsustab Taani kõnealuse protokoll nr 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu poolt otsuse tegemist käesoleva määruse kohta, kas ta rakendab seda oma õiguses.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1726, mis käsitleb Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametit (eu-LISA) ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1987/2006 ja nõukogu otsust 2007/533/JSK ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1077/2011 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 99).

- (29) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ; ⁽¹⁾ seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (30) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ⁽²⁾ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (31) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁴⁾ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda.
- (32) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁶⁾ artikliga 3.
- (33) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis C osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽⁸⁾ artikliga 3.
- (34) Bulgaaria ja Rumeenia puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on muul viisil sellega seotud 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses ning seda tuleks tõlgendada koostoimes nõukogu otsustega 2010/365/EL ⁽⁹⁾ ja (EL) 2018/934 ⁽¹⁰⁾.
- (35) Horvaatia puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on muul viisil sellega seotud 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses ning seda tuleks tõlgendada koostoimes nõukogu otsusega (EL) 2017/733 ⁽¹¹⁾.
- (36) Küprose puhul on käesolev määrus õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on muul viisil sellega seotud 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2 tähenduses.

⁽¹⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽²⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽³⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁸⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokoll (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽⁹⁾ Nõukogu 29. juuni 2010. aasta otsus 2010/365/EL Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis'* sätete kohaldamise kohta Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias (ELT L 166, 1.7.2010, lk 17).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 25. juuni 2018. aasta otsus (EL) 2018/934, mis käsitleb Schengeni infosüsteemiga seotud Schengeni *acquis'* ülejäänud sätete jõustamist Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias (ELT L 165, 2.7.2018, lk 37).

⁽¹¹⁾ Nõukogu 25. aprilli 2017. aasta otsus (EL) 2017/733 Schengeni infosüsteemi käsitlevate Schengeni *acquis'* sätete kohaldamise kohta Horvaatia Vabariigis (ELT L 108, 26.4.2017, lk 31).

- (37) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ⁽¹⁾ artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas arvamuse 3. mail 2017,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesolevas määruses sätestatakse tingimused ja menetlused selliste hoiatusteadete sisestamiseks määrusega (EL) 2018/1861 loodud Schengeni infosüsteemi (SIS) ja nende seal töötlemiseks, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanikke, kelle kohta liikmesriigid on teinud tagasisaatmisotsuse, ning nende hoiatusteadete kohta täiendava teabe vahetamiseks.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tagasisaatmine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3 määratletud tagasisaatmine;
- 2) „kolmanda riigi kodanik“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 1 määratletud kolmanda riigi kodanik;
- 3) „tagasisaatmisotsus“ – haldus- või kohtuotsus või -akt, millega tunnistatakse kolmanda riigi kodaniku riigis viibimine ebaseaduslikuks ja kehtestatakse või nähakse ette tagasipöördumiskohustus, järgides direktiivi 2008/115/EÜ;
- 4) „hoiatusteade“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 1 määratletud hoiatusteade;
- 5) „täiendav teave“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 2 määratletud täiendav teave;
- 6) „väljasaatmine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 5 määratletud väljasaatmine;
- 7) „vabatahtlik lahkumine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 8 määratletud vabatahtlik lahkumine;
- 8) „hoiatusteate sisestanud liikmesriik“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 10 määratletud hoiatusteate sisestanud liikmesriik;
- 9) „elamisluba või viisat andev liikmesriik“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 11 määratletud elamisluba või viisat andev liikmesriik;
- 10) „täideviiv liikmesriik“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 12 määratletud täideviiv liikmesriik;
- 11) „isikuandmed“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1 määratletud isikuandmed;
- 12) „CS-SIS“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud keskse SISi tehnilise toe funktsioon;
- 13) „elamisluba“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 16 määratletud elamisluba;
- 14) „pikaajaline viisa“ – 19. juuni 1990. aasta konventsiooni (millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispäringudel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta) ⁽²⁾ artikli 18 lõikes 1 osutatud pikaajaline viisa;
- 15) „päringutabamus“ – määruse (EL) 2018/1861 artikli 3 punktis 8 määratletud päringutabamus;
- 16) „oht rahvatervisele“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 21 määratletud oht rahvatervisele;
- 17) „välispiirid“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 2 määratletud välispiirid.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽²⁾ EÜT L 239, 22.9.2000, lk 19.

*Artikkel 3***Tagasisaatmist käsitlevate hoiatusteade sisestamine SISi**

1. Liikmesriik sisestab SISi hoiatusteate sellise kolmanda riigi kodaniku kohta, kelle kohta on tehtud tagasisaatmisotsus, et saaks kontrollida, kas tagasipöördumiskohustus on täidetud, ning toetada tagasisaatmisotsuse täitmist. Tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade sisestatakse SISi viivitamata pärast tagasisaatmisotsuse tegemist.
2. Liikmesriik võib jätta tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate SISi sisestamata, kui tagasisaatmisotsus puudutab kolmanda riigi kodanikku, kes on väljasaatmiseni kinni peetud. Kui asjaomane kolmanda riigi kodanik vabastatakse kinnipidamiskohast, ent teda riigist välja ei saadeta, sisestatakse tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade viivitamata SISi.
3. Liikmesriik võib jätta sisestamata tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate, kui tagasisaatmisotsus tehakse mõne liikmesriigi välispiiril ning viiakse kohe täide.
4. Tagasisaatmist käsitlevasse hoiatusteatesse märgitakse viivitamata direktiivi 2008/115/EÜ artikli 7 kohaselt määratud vabatahtliku lahkumise tähtaeg. Hoiatusteatesse märgitakse viivitamata kõnealuse tähtaja pikendamine.
5. Tagasisaatmist käsitlevasse hoiatusteatesse märgitakse viivitamata tagasisaatmisotsuse täitmise peatamine ja edasilükkamine, sealhulgas juhul, kui see toimub edasikaebamise tulemusel.

*Artikkel 4***Andmekategooriad**

1. Vastavalt käesoleva määruse artiklile 3 hõlmavad SISi sisestatavad tagasisaatmist käsitlevad hoiatusteated üksnes järgmisi andmeid:
 - a) perekonnanimed;
 - b) eesnimed;
 - c) sünnijärgsed nimed;
 - d) varem kasutatud nimed ja varjunimed;
 - e) sünnikoht;
 - f) sünnikuupäev;
 - g) sugu;
 - h) kodakondsus(ed);
 - i) kas asjaomane isik:
 - i) on relvastatud;
 - ii) on vägivaldne;
 - iii) hoiab õigusemõistmisest kõrvale või on põgenenud;
 - iv) on suitsiidne;
 - v) kujutab endast ohtu rahvatervisele või
 - vi) on seotud mõne direktiivi (EL) 2017/541 artiklites 3–14 osutatud tegevusega;
 - j) hoiatusteate põhjus;
 - k) hoiatusteate koostanud asutus;
 - l) viide otsusele, mille alusel hoiatusteade sisestati;
 - m) päringutabamuse korral võetavad meetmed;
 - n) lingid muudele hoiatusteadele kooskõlas määruse (EL) 2018/1861 artikliga 48;
 - o) kas tagasisaatmisotsus on tehtud kolmanda riigi kodaniku kohta, kes kujutab endast ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või riigi julgeolekule;
 - p) süüteo liik;
 - q) isikut tõendava dokumendi liik;
 - r) isikut tõendava dokumendi välja andnud riik;
 - s) isikut tõendava dokumendi number;
 - t) isikut tõendava dokumendi väljaandmise kuupäev;
 - u) fotod ja näokujutised;
 - v) daktüloskoopilised andmed;

- w) isikut tõendava dokumendi koopia, võimaluse korral värviline;
 - x) vabatahtliku lahkumise tähtaja määramise korral selle viimane kuupäev;
 - y) kas tagasisaatmisotsuse täitmine on peatatud või edasi lükatud, sealhulgas edasikaebamise tulemusel;
 - z) kas tagasisaatmisotsuses on kehtestatud ka määruse (EL) 2018/1861 artikli 24 lõike 1 punkti b kohane sissesõidukeeld, mis on aluseks riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitlevale hoiatusteatele.
2. Hoiatusteate SISI sisestamiseks vajalikud miinimumandmed on lõike 1 punktides a, f, j, l, m, x ja z osutatud andmed. SISI sisestatakse ka muud nimetatud lõikes osutatud andmed, kui need on kättesaadavad.
3. Lõike 1 punktis v osutatud daktüloskoopilised andmed võivad olla:
- a) asjaomase kolmanda riigi kodaniku üks kuni kümme vajutatud sõrmejälge ja üks kuni kümme pööratud sõrmejälge;
 - b) kuni kaks peopesajälge kolmandate riikide kodanike puhul, kellelt ei ole võimalik sõrmejälgi võtta;
 - c) kuni kaks peopesajälge kolmandate riikide kodanike puhul, kes saadetakse tagasi kriminaalkaristusena või kes on pannud toime kuriteo tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriigi territooriumil.

Artikkel 5

Ametiasutus, kes vastutab täiendava teabe vahetamise eest

Määruse (EL) 2018/1861 artikli 7 kohaselt määratud SIRENE büroo tagab kogu täiendava teabe vahetamise kolmandate riikide kodanike kohta, kelle kohta on sisestatud tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade, vastavalt nimetatud määruse artiklitele 7 ja 8.

Artikkel 6

Päringutabamused välispiiri kaudu riigist lahkumisel – kinnitus tagasipöördumise kohta

1. Kui saadakse päringutabamus sellise kolmanda riigi kodaniku tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate alusel, kes lahkub liikmesriikide territooriumilt mõne liikmesriigi välispiiri kaudu, siis täideviiv liikmesriik edastab hoiatusteate sisestanud liikmesriigile täiendava teabe vahetamise käigus järgmise teabe:

- a) kolmanda riigi kodanik on tuvastatud;
- b) kontrollimise koht ja aeg;
- c) kolmanda riigi kodanik on liikmesriikide territooriumilt lahkunud;
- d) kolmanda riigi kodanik on riigist välja saadetud, kui see on asjakohane.

Kui kolmanda riigi kodanik, kelle kohta on sisestatud tagasisaatmist käsitlev hoiatusteade, lahkub liikmesriikide territooriumilt hoiatusteate sisestanud liikmesriigi välispiiri kaudu, saadetakse kinnitus tagasipöördumise kohta kõnealuse liikmesriigi pädevale asutusele kooskõlas siseriiklike menetlustega.

2. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik kustutab tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate viivitamata pärast tagasipöördumise kohta kinnituse saamist. Kui see on asjakohane, sisestatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1861 artikli 24 lõike 1 punktile b viivitamata riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitlev hoiatusteade.

3. Liikmesriigid esitavad Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametile (eu-LISA) kord kvartalis statistika kinnitatud tagasipöördumiste arvu kohta ja selliste kinnitatud tagasipöördumiste arvu kohta, mille puhul kolmanda riigi kodanik on riigist välja saadetud. eu-LISA koostab kvartalstatistika põhjal käesoleva määruse artiklis 16 osutatud iga-aastase statistikaaruande. Kõnealune statistika ei tohi sisaldada isikuandmeid.

Artikkel 7

Tagasisaatmisotsuse täitmata jätmine

1. CS-SIS teavitab hoiatusteate sisestanud liikmesriiki automaatselt, kui tagasisaatmist käsitlevas hoiatusteates märgitud vabatahtliku lahkumise tähtaeg, sealhulgas pikendatud tähtaeg on möödunud.

2. Ilma et see piiraks artikli 6 lõikes 1 ning artiklites 8 ja 12 osutatud menetluse kohaldamist, võtab täideviiv liikmesriik, kui ta saab päringutabamuse tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate alusel, kohe ühendust hoiatusteate sisestanud liikmesriigiga täiendava teabe vahetamise teel, et määrata kindlaks võetavad meetmed.

Artikkel 8

Päringutabamused välispiiri kaudu riiki sisenemisel

Kui saadakse päringutabamus sellise kolmanda riigi kodaniku tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate alusel, kes siseneb liikmesriikide territooriumile välispiiri kaudu, kohaldatakse järgmist:

- a) kui tagasisaatmisotsuses on kehtestatud ka sissesõidukeeld, teavitab täideviiv liikmesriik sellest kohe hoiatusteate sisestanud liikmesriiki täiendava teabe vahetamise teel. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik kustutab kohe tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate ja sisestab määruse (EL) 2018/1861 artikli 24 lõike 1 punkti b kohase riiki sisenemise ja riigis viibimise keeldu käsitleva hoiatusteate;
- b) kui tagasisaatmisotsuses ei ole kehtestatud lisaks sissesõidukeeldu, teavitab täideviiv liikmesriik sellest kohe hoiatusteate sisestanud liikmesriiki täiendava teabe vahetamise teel, et hoiatusteate sisestanud liikmesriik kustutataks viivitamata tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate.

Täideviiv liikmesriik teeb otsuse kolmanda riigi kodaniku riiki sisenemise kohta kooskõlas määrusega (EL) 2016/399.

Artikkel 9

Konsulteerimine enne elamisloa või pikaajalise viisa andmist või nende kehtivuse pikendamist

1. Kui liikmesriik kaalub elamisloa või pikaajalise viisa andmist kolmanda riigi kodanikule, kelle kohta teine liikmesriik on sisestanud tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate koos sissesõidukeeluga, või kaalub nende kehtivuse pikendamist, konsulteerivad asjaomased liikmesriigid üksteisega täiendava teabe vahetamise teel vastavalt järgmistele normidele:

- a) elamisluba või viisat andev liikmesriik konsulteerib hoiatusteate sisestanud liikmesriigiga enne elamisloa või pikaajalise viisa andmist või nende kehtivuse pikendamist;
- b) hoiatusteate sisestanud liikmesriik vastab konsulteerimistaotlusele 10 kalendripäeva jooksul;
- c) punktis b osutatud tähtjaks vastuse saatmata jätmine tähendab, et hoiatusteate sisestanud liikmesriik ei ole vastu elamisloa või pikaajalise viisa andmisele või nende kehtivuse pikendamisele;
- d) asjakohase otsuse tegemisel võtab elamisluba või viisat andev liikmesriik arvesse hoiatusteate sisestanud liikmesriigi otsuse põhjused ning kaalub kooskõlas siseriikliku õigusega avalikku korda või avalikku julgeolekut ähvardavat ohtu, mida asjaomase kolmanda riigi kodaniku viibimine liikmesriigi territooriumil võib endast kujutada;
- e) elamisluba või viisat andev liikmesriik teavitab hoiatusteate sisestanud liikmesriiki oma otsusest ning
- f) kui elamisluba või viisat andev liikmesriik teavitab hoiatusteate sisestanud liikmesriiki, et ta kavatseb anda elamisloa või pikaajalise viisa või nende kehtivust pikendada või et ta on teinud vastavasisulise otsuse, kustutab hoiatusteate sisestanud liikmesriik tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate.

Lõpliku otsuse kolmanda riigi kodanikule elamisloa või pikaajalise viisa andmise kohta teeb elamisluba või viisat andev liikmesriik.

2. Kui liikmesriik kaalub elamisloa või pikaajalise viisa andmist kolmanda riigi kodanikule, kelle kohta teine liikmesriik on sisestanud tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate ilma sissesõidukeeluta, või kaalub nende kehtivuse pikendamist, teavitab elamisluba või viisat andev liikmesriik viivitamata hoiatusteate sisestanud liikmesriiki, et ta kavatseb anda või on andnud elamisloa või pikaajalise viisa. Hoiatusteate sisestanud liikmesriik kustutab viivitamata tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate.

Artikkel 10

Konsulteerimine enne tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate sisestamist

Kui liikmesriik on teinud tagasisaatmisotsuse vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artikli 6 lõikele 2 ja kaalub tagasisaatmist käsitleva hoiatusteate sisestamist kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on teise liikmesriigi antud kehtiv elamisluba või pikaajaline viisa, siis konsulteerivad asjaomased liikmesriigid üksteisega täiendava teabe vahetamise teel vastavalt järgmistele normidele:

- a) tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriik teavitab otsusest elamisloa või viisa andnud liikmesriiki;

- b) käesoleva lõike punktis a osutatud teabevahetuse käigus antakse piisavat teavet tagasisaatmisotsuse põhjuste kohta;
- c) elamisloa või viisa andnud liikmesriik kaalub tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriigi esitatud teabe põhjal, kas on alust elamisloa või pikaajalise viisa kehtetuks tunnistamiseks;
- d) asjakohase otsuse tegemisel võtab elamisloa või viisa andnud liikmesriik arvesse tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriigi otsuse põhjuseid ning kaalub kooskõlas siseriikliku õigusega avalikku korda või avalikku julgeolekut ähvardavat ohtu, mida asjaomase kolmanda riigi kodaniku viibimine liikmesriigi territooriumil võib endast kujutada;
- e) elamisloa või viisa andnud liikmesriik teavitab 14 kalendripäeva jooksul pärast konsulteerimistaotluse saamist tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriiki oma otsusest või kui tal ei olnud selle aja jooksul võimalik otsust teha, siis esitab põhjendatud taotluse erandkorras vastamise tähtaja pikendamiseks maksimaalselt veel 12 kalendripäeva võrra;
- f) kui elamisloa või viisa andnud liikmesriik teavitab tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriiki, et ta jätab elamisloa või pikaajalise viisa kehtima, siis ei sisesta tagasisaatmisotsuse teinud liikmesriik tagasisaاتمist käsitlevat hoiatusteadet.

Artikkel 11

Konsulteerimine pärast tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate sisestamist

Kui ilmneb, et liikmesriik on sisestanud tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on teise liikmesriigi antud kehtiv elamisluba või pikaajaline viisa, võib hoiatusteate sisestanud liikmesriik otsustada tagasisaatmisotsuse kehtetuks tunnistada. Kehtetuks tunnistamise korral kustutab ta viivitamata tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate. Kui aga hoiatusteate sisestanud liikmesriik otsustab direktiivi 2008/115/EÜ artikli 6 lõike 2 kohaselt tehtud tagasisaatmisotsuse kehtima jätta, konsulteerivad asjaomased liikmesriigid üksteisega täiendava teabe vahetamise teel vastavalt järgmistele normidele:

- a) hoiatusteate sisestanud liikmesriik teavitab elamisloa või viisa andnud liikmesriiki tagasisaatmisotsusest;
- b) punktis a osutatud teabevahetuse käigus antakse piisavalt üksikasjalikku teavet tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate põhjuste kohta;
- c) elamisloa või viisa andnud liikmesriik kaalub hoiatusteate sisestanud liikmesriigi esitatud teabe põhjal, kas on alust elamisloa või pikaajalise viisa kehtetuks tunnistamiseks;
- d) oma otsuse tegemisel võtab elamisloa või viisa andnud liikmesriik arvesse hoiatusteate sisestanud liikmesriigi otsuse põhjuseid ning kaalub kooskõlas siseriikliku õigusega avalikku korda või avalikku julgeolekut ähvardavat ohtu, mida asjaomase kolmanda riigi kodaniku viibimine liikmesriigi territooriumil võib endast kujutada;
- e) elamisloa või viisa andnud liikmesriik teavitab 14 kalendripäeva jooksul pärast konsulteerimistaotluse saamist hoiatusteate sisestanud liikmesriiki oma otsusest, või kui tal ei olnud selle aja jooksul võimalik otsust teha, siis esitab põhjendatud taotluse erandkorras vastamise tähtaja pikendamiseks maksimaalselt veel 12 kalendripäeva võrra;
- f) kui elamisloa või viisa andnud liikmesriik teavitab hoiatusteate sisestanud liikmesriiki, et ta jätab elamisloa või pikaajalise viisa kehtima, kustutab hoiatusteate sisestanud liikmesriik viivitamata tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate.

Artikkel 12

Konsulteerimine päringutabamuse saamisel kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on kehtiv elamisluba või pikaajaline viisa

Kui liikmesriik saab päringutabamuse tagasisaاتمist käsitleva hoiatusteate alusel, mille mõni liikmesriik on sisestanud kolmanda riigi kodaniku kohta, kellel on teise liikmesriigi antud kehtiv elamisluba või pikaajaline viisa, konsulteerivad asjaomased liikmesriigid üksteisega täiendava teabe vahetamise teel vastavalt järgmistele normidele:

- a) täideviiv liikmesriik teavitab olukorrast hoiatusteate sisestanud liikmesriiki;
- b) hoiatusteate sisestanud liikmesriik algatab artiklis 11 sätestatud menetluse;
- c) hoiatusteate sisestanud liikmesriik teavitab täideviivat liikmesriiki konsultatsiooni tulemusest.

*Artikkel 13***Statistika teabevahetuse kohta**

Liikmesriigid esitavad igal aastal eu-LISA-le statistika artiklite 8–12 kohase teabevahetuse kohta ning juhtude kohta, mil nimetatud artiklites sätestatud tähtaegadest ei peetud kinni.

*Artikkel 14***Hoiatusteadete kustutamine**

1. Lisaks artiklites 6 ja 8–12 sätestatud kustutatakse tagasisaamist käsitlevad hoiatusteaded, kui pädev asutus on hoiatuste sisestamise aluseks olnud otsuse kehtetuks tunnistanud või tühistanud. Tagasisaamist käsitlevad hoiatusteaded kustutatakse ka juhul, kui asjaomane kolmanda riigi kodanik suudab tõendada, et ta on vastavalt asjakohasele tagasisaamisotsusele liikmesriikide territooriumilt lahkunud.

2. Tagasisaamist käsitlevad hoiatusteaded, mis on sisestatud sellise liikmesriigi või muu riigi kodakondsuse omandanud isiku kohta, kelle kodanikel on liidu õiguse kohaselt vaba liikumise õigus, kustutatakse niipea, kui hoiatuste sisestanud liikmesriigile saab teatavaks või talle teatatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1861 artiklile 44, et asjaomane isik on omandanud sellise kodakondsuse.

*Artikkel 15***Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele tagasisaamise eesmärgil**

1. Erandina määruse (EL) 2018/1861 artiklist 50 võib käesoleva määruse artikli 4 lõike 1 punktides a, b, c, d, e, f, g, h, q, r, s, t, u, v ja w osutatud andmeid ja nendega seotud täiendavat teavet kolmandale riigile edastada või kättesaadavaks teha hoiatuste sisestanud liikmesriigi nõusolekul.

2. Andmed edastatakse kolmandale riigile kooskõlas liidu õiguse asjakohaste sätetega, eelkõige isikuandmete kaitset käsitlevate sätetega, sealhulgas määruse (EL) 2016/679 V peatükiga, ning kui see on asjakohane, siis samuti kooskõlas tagasivõtulepingutega ning andmeid edastava liikmesriigi õigusega.

3. Andmed edastatakse kolmandale riigile üksnes siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) andmed edastatakse või tehakse kättesaadavaks üksnes selleks, et ebaseaduslikult riigis viibiv kolmanda riigi kodanik tuvastada või anda talle välja isikut tõendav dokument või reisidokument, et teda saaks tagasi saata;
- b) asjaomasele kolmanda riigi kodanikule on teatatud, et tema isikuandmeid ja täiendavat teavet võidakse jagada kolmanda riigi ametiasutustega.

4. Käesoleva artikli kohane isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele ei piira rahvusvahelist kaitset taotlevate ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute õigusi, eelkõige seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatusega, ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL⁽¹⁾ artiklis 30 sätestatud teabe avaldamise või kogumise keeldu.

5. SISis käesoleva määruse kohaselt töödeldavaid andmeid ja nendega seotud vahetatavat täiendavat teavet ei tehta kättesaadavaks kolmandale riigile, kui tagasisaamisotsuse täitmine on peatatud või edasi lükatud, sealhulgas edasikaebamise tulemusel, sest tagasisaamine rikuks tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet.

6. Määruse (EL) 2016/679 kohaldamist, sealhulgas seoses käesoleva artikli kohase isikuandmete edastamisega kolmandatele riikidele ja eelkõige seoses kõnealuse määruse artikli 49 lõike 1 punkti d alusel edastatavate andmete kasutamise, proportsionaalsuse ja vajalikkusega, jälgivad kõnealuse määruse artikli 51 lõikes 1 osutatud sõltumatud järelevalveasutused.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

Artikkel 16

Statistika

eu-LISA teeb päeva-, kuu- ja aastastatistika SISI sisestatud tagasisaatmist käsitlevate hoiatusteadete arvu kohta nii liikmesriigiti kui ka koondandmetena. Statistika hõlmab artikli 4 lõike 1 punktis y osutatud andmeid, artikli 7 lõikes 1 osutatud teadete arvu ja tagasisaatmist käsitlevate kustutatud hoiatusteadete arvu. eu-LISA teeb statistikat andmete kohta, mille liikmesriigid on esitanud vastavalt artikli 6 lõikele 3 ja artiklile 13. Kõnealune statistika ei tohi sisaldada isikuandmeid.

Kõnealune statistika lisatakse määruse (EL) 2018/1861 artikli 60 lõikes 3 sätestatud iga-aastasessse statistikaaruandesse.

Artikkel 17

SISI andmete juurdepääsuõigust omavad pädevad asutused

1. Juurdepääs SISI andmetele ja õigus neis andmetes päringuid teha on üksnes määruse (EL) 2018/1861 artikli 34 lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud riiklikel pädevatel asutustel.
2. Europolil on oma pädevuse piires SISI andmetele juurdepääsu ja neis andmetes päringute tegemise õigus vastavalt määruse (EL) 2018/1861 artiklile 35 eesmärgiga toetada ja tugevdada liikmesriikide pädevate asutuste meetmeid ja nende koostööd rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja ebaseaduslikule rändele kaasaaitamise ärahoidmisel ja selle vastu võitlemisel.
3. Määruse (EL) 2016/1624 artikli 2 punktides 8 ja 9 osutatud rühmade liikmetel on oma volituste piires SISI andmetele juurdepääsu ja neis andmetes päringute tegemise õigus vastavalt määruse (EL) 2018/1861 artiklile 36 eesmärgiga teha piirikontrolle ning piirivalve- ja tagasisaatmisoperatsioone Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti loodud ja hallatava tehnilise liidese kaudu.

Artikkel 18

Hindamine

Komisjon hindab käesoleva määruse kohaldamist kahe aasta jooksul alates selle kohaldamise alguskuupäevast. Kõnealune hindamine hõlmab käesoleva määruse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/2226 ⁽¹⁾ võimalikku koostoimet.

Artikkel 19

Määruse (EL) 2018/1861 sätete kohaldamine

Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva määruse kohaselt SISI sisestatud ja selles töödeldavate andmete suhtes määruse (EL) 2018/1861 artiklite 6–19, artikli 20 lõigete 3 ja 4, artiklite 21, 23, 32, 33, artikli 34 lõike 5 ja artiklite 38–60 sätteid hoiatusteadete sisestamise, töötlemise ja ajakohastamise, liikmesriikide ja eu-LISA vastutuse, hoiatusteadetele juurdepääsu tingimuste ja hoiatusteadete läbivaatamistähtaaja, andmetöötluse, andmekaitse, vastutuse, seire ja statistika kohta.

Artikkel 20

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates kuupäevast, mille komisjon määrab kindlaks vastavalt määruse (EL) 2018/1861 artikli 66 lõikele 2.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 28. november 2018

Euroopa Parlamendi nimel
president
A. TAJANI

Nõukogu nimel
eesistuja
K. EDTSTADLER
